

T Á J É K O Z T A T Ó *

*az államháztartás központi alrendszerének
2014. február végi helyzetéről*

2014. március

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

A Kormány várakozásainak megfelelően alakult a 2014. évi első kéthavi központi költségvetési egyenleg. Az államháztartás központi alrendszerének első kéthavi hiánya 483,3 milliárd forintra teljesült. Ezen belül a központi költségvetés 582,0 milliárd forintos deficittel, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai 64,9 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok pedig 33,8 milliárd forintos szufficittel zártak. A 2013. év első két hónapjában az államháztartás központi alrendszerének deficitje 339,5 milliárd forint volt.

A két év első kéthavi egyenlegének eltérő alakulásában a központi költségvetési szervek kiadásainak, valamint a fejezeti kezelésű előirányzatok bevételeinek és kiadásainak eltérései játszottak döntő szerepet. Az érintett időszakok kiadásai közötti eltérést egyrészt a 2013 szeptemberétől megvalósuló pedagógus-béremelés hatásai, másrészt a 2013. április 1-jétől költségvetési szervként működő volt nonprofit egészségügyi gazdasági társaságok kiadásai magyarázzák.

Jelentős mértékben meghaladták a tavalyi azonos időszak kiadásokat a helyi önkormányzatok támogatásai is. Ez utóbbi részben az idei évi magasabb előirányzathoz, részben a nettó finanszírozás körében folyósított utalások magasabb mértékéből fakad. Rontotta a központi alrendszer egyenlegét a tavalyi év azonos időszakához képest a helyi önkormányzatok adóssághozjárati célú támogatásai. (Ez ugyanakkor javítja az önkormányzati alrendszer egyenlegét.)

A pénzforgalmi hiány összege a várakozásoknak megfelelően alakult. A kiadások és bevételek teljesülésének időben eltérő eloszlása miatt a hiány nagyságának lefutása nem időarányos: az év elején a kiadások – a korábbi éveknél nagyobb mértékben – meghaladják a bevételeket.

Központi költségvetés

A központi költségvetés február végi bevételei az előző év azonos időszakához képest 74,0 milliárd forinttal alakultak nagyobb összegben. A magasabb teljesülést – többek között – a pénzügyi tranzakciós illetékből, illetve a 2013. július elsejével bevezetett elektronikus útdíjból származó többletbevétel magyarázza.

A központi költségvetés február végi kiadásai 205,0 milliárd forinttal teljesültek magasabb összegben, mint az elmúlt év azonos időszakában, amely elsősorban a központi költségvetési szervek és szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak idei nagyobb összegű kifizetéseivel függ össze. A központi költségvetési szervek kiadásai – ahogyan arról fent is szó volt már - a 2013 áprilisától átvett volt egészségügyi nonprofit szervezetek kiadásai folytán, valamint a tavalyi év szeptemberétől végrehajtott pedagógus-béremelések miatt lettek magasabbak az előző évinél. Emellett jelentős mértékben meghaladták a tavalyi év azonos időszakának kiadásait a helyi önkormányzatok támogatásai, ideértve az adósságuk törlesztéséhez nyújtott támogatásokat is.

Kamatgyenleg

A kamatkiadások 2014. február végéig 288,4 milliárd forintot tettek ki, 48,5 milliárd forinttal kevesebbet, mint az előző év megfelelő időszakában, a kamatbevételek pedig 20,2 milliárd forintos szintet értek el, 7,9 milliárd forinttal többet az előző évi értéknél. A nettó kamatkiadás így összességében 56,4 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, amely elsősorban a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

Társadalombiztosítási alapok

A társadalombiztosítási alapok 2014. február végi 64,9 milliárd forintos szufficitje a Nyugdíjbiztosítási Alap 26,7 milliárd forintos, valamint az Egészségbiztosítási Alap 38,2 milliárd forintos többletéből tevődik össze. 2013. február végén az Alapok együttes többlete 62,0 milliárd forintot tett ki. A különbség elsősorban bevételi oldalon jelentkezett, az előző évinél magasabb összegben teljesültek többek között a szociális hozzájárulási adó- és járulékbévételek, valamint az egészségügyi hozzájárulások.

Elkülönített állami pénzalapok

Az elkülönített állami pénzalapok 2014. február végi 33,8 milliárd forintos többlete az előző év azonos időszakához képest kisebb lett. Az elkülönített állami pénzalapok összes bevételei 0,7 milliárd forinttal, kiadásai pedig 16,5 milliárd forinttal teljesültek magasabban, mint a tavalyi évben. A kiadási oldalon elsősorban a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kifizetései teljesültek nagyobb összegben az előző év azonos időszakához képest.

Az államháztartás központi alrendszerének február végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

	milliárd forintban		Index (%)	milliárd forintban		Index (%)
	2013. évi előzetes tény (1)	2013. I-II. hó tény (2)	előzetes tény=100 (2/1)	2014. évi törvényi előirányzat (1)	2014. I-II. hó tény (2)	előirányzat=100 (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-979,7	-451,1	46,0	-961,3	-582,0	60,5
bevétel:	10 967,8	1 407,8	12,8	10 697,3	1 481,8	13,9
kiadás:	11 947,5	1 858,9	15,6	11 658,6	2 063,8	17,7
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	50,5	49,6	98,2	-23,3	33,8	-
bevétel:	611,1	79,6	13,0	437,6	80,3	18,4
kiadás:	560,6	30,0	5,4	460,9	46,5	10,1
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	0,0	62,0	-	0,0	64,9	-
bevétel:	4 862,9	822,5	16,9	4 848,8	850,9	17,5
kiadás:	4 862,9	760,5	15,6	4 848,8	786,0	16,2
EGYENLEG ÖSSZESEN	-929,2	-339,5	36,5	-984,6	-483,3	49,1
bevétel:	16 441,8	2 309,9	14,0	15 983,7	2 413,0	15,1
kiadás:	17 371,0	2 649,4	15,3	16 968,3	2 896,3	17,1

I.

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK FŐBB JELLEMZŐI

A.

A BEVÉTELEK RÉSZLETES ÁTTEKINTÉSE

- Társasági adóból** a központi költségvetésben az év első két hónapjában 55,1 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az előző év azonos időszakának értékének 126,4%-a. A túlteljesülés háttérében a 2014. évi előlegkötelezettségek bázisávinél magasabb szintje áll.

A **hitelintézeti járadék** jogcímen a központi költségvetésben február végéig 1,0 milliárd forint bevétel realizálódott, amely teljesítés 0,1 milliárd forinttal haladta meg a 2013. év azonos időszakában befolyt bevételt.

A **cégautóadóból** február végéig 7,5 milliárd forint bevétel teljesült, mely a 2013. év azonos időszakának értékénél 0,5 milliárd forinttal alacsonyabban teljesült. A csökkenés háttérében a cégautóállomány átrendeződése áll.

Az **energiaellátók jövedelemadója** címén az év első két hónapjában a központi költségvetésben 0,8 milliárd forint bevétel keletkezett. Ez a bevételi összeg 0,3 milliárd forinttal alacsonyabb a bázisévi bevételnél.

Az **egyszerűsített vállalkozói adóból** (eva) az év I-II. hónapjában 2,9 milliárd forint bevétel teljesült. E bevétel 40,8%-kal maradt el a 2013. év azonos időszakának értékétől, melynek háttérében az eva hatálya alá tartozó adózók számának egy év alatt bekövetkezett csökkenése áll.

Az **energiaadóból** 2,8 milliárd forint bevétele származott a központi költségvetésnek az év első két hónapjában, ez az előző év azonos időszakának értékénél 1,1 milliárd forinttal alacsonyabb. Ez annak tudható be, hogy az enyhe tél miatt értékesített földgáz, valamint villamos energia mennyisége a bázis évhez képest csökkent, mely a bevételek elmaradását eredményezte.

A **környezetterhelési díj** mérlegsoron – a jóváírások és terhelések egyenlegeként – az I-II. havi adatok alapján 122,0 millió forint bevétel keletkezett.

A **bányajáradék** címén február végéig 12,8 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. A 2013. évi adatokhoz képest az eltérés mindössze 0,2 milliárd forintot tett ki.

A **játékadóból** az év első két hónapjában 5,3 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek, amely kismértékben alacsonyabb a 2013. év azonos időszakának befizetésénél.

Az **egyéb befizetések** mérlegsoron február végéig mintegy 6,3 milliárd forint bevétel keletkezett, ami az egy évvel korábbi, 3,9 milliárd forint összegű bevételt 2,4 milliárd forinttal meghaladja. Ezen a mérlegsoron a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által beszedett bírság- és pótlékbevételek szerepelnek.

Az **egyéb központosított bevételekből** az év első két hónapjában összesen 45,0 milliárd forint bevétel teljesült, amely mintegy 20 milliárd forinttal magasabb az előző évhez képest. E bevételek között jelennek meg elektronikus útdíjból származó bevételek, a hulladéklerakási járulékok, a karkedvezménybiztosítási járulékból származó bevételek (mely 2013-ig a Nyugdíjbiztosítási Alapnál jelentkezett), valamint a rehabilitációs hozzájárulásból, a környezetvédelmi termékdíjakból, valamint a különféle bírságokból származó bevételek is. A többlet túlnyomórészt a tavaly július elsejével bevezetett elektronikus útdíjjal magyarázható.

A **pénzügyi szervezetek** 2010-ben bevezetett **különadója** soron február végéig 0,1 milliárd forint kiutalása történt meg. Ezen adónemnél nem volt előlegfizetési kötelezettség, így ebben az időszakban a kiutalások domináltak. A pénzügyi szervezeteknek március 10-ig kell megállapítaniuk és bevallaniuk különadó kötelezettségüket, melyet ezt követően negyedévenként, egyenlő részletekben fizetnek meg.

A szintén 2010-ben bevezetett **egyed-ágazatok terhelő különadóból** 2014. I-II. hónapjában 0,3 milliárd forint kiutalás történt. 2013. január 1-jétől az adó nem megszűnt, de az áthúzódó pénzforgalmi hatás miatt még jelentkezett kifizetés.

A **kisadózók tételes adója** mérlegsoron február végéig 6,8 milliárd forint bevétel teljesült, ami az egy évvel korábbi, 1,9 milliárd forint összegű bevételt 4,9 milliárd forinttal meghaladja. Az eltérés fő oka egyrészt az, hogy a 2013. év januárjától hatályos új adó nem után első alkalommal tavaly februárban keletkezett adófizetési kötelezettség, másrészt pedig a bázishoz képest emelkedett az adóalanyok száma.

A **kisvállalati adó** jogcímen az év első két hónapjában 2,7 milliárd forint bevétel realizálódott, mely az előző év azonos időszakát 2,3 milliárd forinttal haladta meg. Az eltérés fő oka, hogy a 2013. év januárjától hatályos új adó nem után első alkalommal tavaly februárban keletkezett csak befizetési kötelezettség.

A **közműadó** mérlegsoron február végéig 483,6 millió forint bevétel teljesült, az első befizetési kötelezettség márciusban keletkezik.

2. Az év első két hónapjában az **általános forgalmi adóból** 428,5 milliárd forint bevétele keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételtől 12,9 milliárd forinttal maradt el. A befizetések 6,5%-kal, míg a kiutalások 19,4%-kal magasabban alakultak az előző évinél. A belföldi befizetések növekedése jellemzően a feldolgozóiparhoz és a kereskedelmi szektorhoz köthető, azonban a villamosenergia- és gázellátás szektorok, a pénzügyi szektor, valamint a szállítás, raktározás szektorok befizetései csökkentek. A kiutalások növekedésének hátterében főként az elmúlt év végén megélenkült export- és ipari konjunktúra áll, melynek következtében a magasabb befizetéseket magasabb kiutalások kísérték.

A **jövedéki adóból** realizált bevétel az év első két hónapjában 124,9 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 1,4 milliárd forinttal, 1,1%-kal alacsonyabb. Az üzemanyagok esetében 68,6 milliárd forint jövedékiadó-bevétel keletkezett, amely 3,1 milliárd forinttal magasabb a bázisidőszaki bevételnél. A dohánygyártmányok jövedéki adója (44,0 milliárd forint) 4,7 milliárd forinttal volt alacsonyabb a tavalyi év bevételénél. Az elmaradást a fogyasztás csökkenése, a piaci szerkezet átrendeződése (cigarettről a fogyasztási dohányra való forgalomátterelődés), valamint készletezési hatások indokolják. A szeszesitaloknál és egyéb termékeknél 12,3 milliárd forint összegű teljesítés történt, amely 0,2 milliárd forinttal magasabb a bázisidőszaki összegnél.

A **regisztrációs adóból** az év első két hónapjában 2,8 milliárd forintos bevétel keletkezett a költségvetésnek, mely 133,3%-a a tavalyi év azonos időszaka teljesítésének. A növekedés hátterében a használt és az új gépjárművek forgalomba helyezésének együttes növekedése áll.

A **távközlési adóból** február végéig mintegy 9,3 milliárd forint bevétele származott a költségvetésnek, mely az egy évvel korábbi bevételt 3,2 milliárd forinttal haladja meg. A növekedés hátterében az adóváltozás hatása áll.

A **pénzügyi tranzakciós illeték** mérlegsoron a költségvetésnek az év első két hónapjában 52,1 milliárd forint bevétele keletkezett, mely az előző év azonos időszakát 38,7 milliárd forinttal haladta meg. A növekedés háttérének oka egyrészt, hogy a 2013. év januárjától hatályos új adónem után első alkalommal a tavaly februárban keletkezett adófizetési kötelezettség, másrészt 2013. augusztus hónaptól az illeték mértéke emelkedett, és készpénzfelvétel esetén eltörlésre került a tranzakciónként fizetendő 6000 forintos felső határ.

A **biztosítási adóból** február végéig 6,2 milliárd forint bevétel keletkezett, amely 1,3 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A növekedés háttérének oka, hogy a 2013. év januárjától hatályos új adónem után első alkalommal tavaly februárban keletkezett adófizetési kötelezettség.

3. A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év I-II. hónapjában 287,5 milliárd forint volt, amely az 291,0 milliárd forintos bruttó befizetés és a 3,5 milliárd forintos kiutalás egyenlegeként képződött. Ez a bevétel 4,0 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések 3,3 milliárd forinttal (1,2%-kal) nőttek, míg a kiutalások 0,7 milliárd forinttal (15,7%-kal) csökkentek. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bértárlás miatti befizetésnövekedés.

Az **illetékbecsítések** – a 2013. év első kéthavi bevételéhez viszonyítva 1,1%-kal, 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb – összege 17,5 milliárd forintot tett ki. Az alacsonyabb teljesülés háttérében az előző év azonos időszakához képesti magasabb összegű kiutalás áll.

A **gépjárműadó** február végéig 1,2 milliárd forint bevétele keletkezett a központi költségvetésnek. Az önkormányzati feladatok és azok ellátását biztosító források szabályozásának változása eredményeként az önkormányzatok által beszedett gépjárműadó 60%-át átutalják a központi költségvetésbe.

4. 2014. február végéig a **központi költségvetési szervek bevételei** összesen 229,4 milliárd forintot tettek ki, mely 7,6%-kal magasabb a 2013. év első kéthavi bevételeinél. A bevételek közül az alábbi tételek emelhetők ki: 112,3 milliárd forintot tettek ki a működési célú támogatások államháztartáson belülről, 2013-ban ez az összeg 92,0 milliárd forint volt. Az eltérés fő oka, hogy 2013. április 1-jétől az Országos Egészségbiztosítási Pénztár a szervezeti változások következtében már nem a megszűnt egészségügyi nonprofit társaságoknak utalja a támogatást, hanem a központi költségvetési intézményeknek. Ezenfelül 29,6 milliárd forint származott működési bevételből, 11,2 milliárd forint közhatalmi bevételből, 8,6 milliárd forint pedig az államháztartáson belülről érkező felhalmozási célú támogatásokból. A fennmaradó részt alapvetően felhalmozási bevételek, működési és felhalmozási célú átvett pénzeszközök, illetve az azonosítás alatt álló bevételek alkották.
5. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok bevételei** 2014. február végéig 13,6 milliárd forintot tettek ki, ami 8,1 milliárd forinttal maradt el az előző évhez képest.

6. **A fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása** az év első két hónapjában 110,4 milliárd forintot tett ki, mely 22,7 milliárd forinttal elmaradt az előző év azonos időszakában keletkezett bevételeknél. Ez a bevétel főleg a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret (85,2 milliárd forint), valamint az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (25,0 milliárd forint) keretében került felhasználásra. A Nemzeti Stratégiai Referenciakeret operatív programjainál az intézményrendszeri átalakulás miatt az európai uniós bevételek elszámolása február hónapra áthúzódóan kezdődött meg.
7. **A központi költségvetési szervektől származó befizetések** összege 2014. február végéig 0,8 milliárd forintot tett ki, amely közel azonos a tavalyi év azonos időszakának befizetésével. Ebben az évben 0,7 milliárd forint volt a 2014. évi költségvetési törvény 10. § (8) bekezdésében előírt befizetési kötelezettség – a Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggésben a 2014. évi szociális hozzájárulási adó változásból eredő kiadási megtakarítás befizetése a központi költségvetési szervek által – teljesítése. A fennmaradó 0,1 milliárd forintot a költségvetési törvény 10. §-ában a kizárólag saját bevételből gazdálkodó intézmények részére tételesen előírt befizetési kötelezettség jelentette.
8. **A helyi önkormányzatok befizetései** címen 2014. február végéig a teljesítés 3,3 milliárd forint volt. Ez a sor tartalmazza:
- a tárgyévet megelőző évi önkormányzati elszámolások alapján, a kincstári felülvizsgálat, illetve az ÁSZ ellenőrzése során megállapított, jogtalanul igénybe vett és a tárgyévben a központi költségvetésbe visszafizetett hozzájárulások és támogatások összegeit, valamint ezek igénybevételi, kiegészítő és késedelmi kamatát;
 - a helyi önkormányzatoknak a 25 év alatti, valamint az 55 év feletti, továbbá a képzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, valamint a GYES-ről visszatérő és tartós munkanélküliség után elhelyezkedő munkavállalók foglalkoztatásához kapcsolódó szociális hozzájárulási adóváltozásból eredő kiadási megtakarításokhoz kapcsolódó befizetéseit, valamint
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 74. §-ában foglaltaknak megfelelően fizetendő hozzájárulás összegét.
9. **Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek** első kéthavi összege közel 7 milliárd forint volt, amelynek több mint felét (3,7 milliárd forintot) az értékesítési bevételek adták. Ezen belül meghatározó volt az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek 3,6 milliárd forint értékű értékesítési bevétele. A hasznosítási bevételek legnagyobb tételét a termőföldek után fizetett haszonbérleti díj (1,5 milliárd forint) jelentette. A tavaly február végi bevétel több mint 2 milliárd forinttal alacsonyabb volt, a nagyságrendi eltérést döntő részben az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek magasabb értékesítési bevétele eredményezi.

10. A költségvetés **kamatbevételei** 2014. I-II. hónapjában 20,2 milliárd forintot tettek ki. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló követelések kamatából, valamint a devizában fennálló követelések kamatából. A forintban fennálló követelések 19,1 milliárd forint összegű kamatbevételt eredményeztek a költségvetésben. Ebből az MNB a Kincstári Egységes Számla (KESZ) után 2,4 milliárd forintot fizetett. A devizában fennálló követelések után 1,1 milliárd forint bevétel származott. A tárgyidőszaki bevételek összege magasabb az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami alapvetően két tényezőre vezethető vissza: a forintban fennálló követelések kamatbevétele 8,5 milliárd forinttal magasabb lett, a devizában fennálló követelések kamatbevétele viszont 0,6 milliárd forinttal kevesebb lett a tavalyinál.
11. Az **egyéb bevételek** összege az év első két hónapjában 15,3 milliárd forintot tett ki. Ebből kiemelendő az előző évi maradványok átcsoportosításának technikai lebonyolításával kapcsolatban elszámolt 8,1 milliárd forint, valamint az önkormányzati adóssághoz kapcsolódó biztosíték befizetése címén elszámolt 5,1 milliárd forint. Február végéig a tőkekövetelések visszatérülésén belül a külföld felé fennálló kormányhitelek visszafizetéseiből 0,3 milliárd forint bevétel származott a költségvetésnek, hasonlóan az előző év azonos időszakához.
12. Az **egyéb uniós bevételeken belül** a behajtott vámbevételek Magyarországot illető 25%-aként 1,6 milliárd forint, uniós támogatások utólagos megtérülésként 0,6 milliárd forint folyt be a központi költségvetésbe.

B.

A KIADÁSOK JOGCÍMENKÉNT

1. Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások 2014 első két hónapjában 25,2 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 14,3%-kal marad el az előző év azonos időszakában történt teljesítés értékétől. Az eltérés a helyközi személyszállítási közszolgáltatások költségtérítése (a Volán társaságokat érintő részének) alacsonyabb mértékű folyósítására vezethető vissza.
2. A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 136. § (4) bekezdése értelmében a Magyar Állam évente közszolgálati hozzájárulást fizet a lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások vételére alkalmas készüléket használó háztartások számát alapul véve. Az Állam a közszolgálati hozzájárulást tizenkét egyenlő részletben előre, minden hónap harmadik napjáig fizeti meg a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap pénzforgalmi számlájára. Ennek értelmében a **közszolgálati műsorszolgáltatás támogatása** címről az év első két hónapjában 11,6 milliárd forint kifizetés történt.
3. A **szociálpolitikai menetidj-támogatásra** fordított kiadások 2014 első két hónapjában 16,9 milliárd forintot tettek ki, amely összeg 7,6%-kal haladja meg az előző év azonos időszakában teljesített kiadásokat. A különbség a kedvezményes helyközi személyszállítási tevékenységhez kapcsolódóan igénybe vehető

szociálpolitikai menetdíj-támogatás mértékének 2013. november 1-jétől hatályos, a korábbiakhoz képest magasabb értékével magyarázható.

4. **A lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások az év első két hónapjában 18,4 milliárd forintot tettek ki, amely az előző év azonos időszakához viszonyítva 11,5%-os növekedést jelent. Az eltérés főként az árfolyamgát-konstrukciót igénybevevők létszám bővülésének hatásából adódik.
5. **A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A családi támogatásokra 2014. I-II. hónapjaiban összesen 71,5 milliárd forintot fordítottak, amely a 2013. évi I-II. havi kiadásoktól 5,8%-kal maradt el. Az elmaradás döntő többségében a gyermekgondozási segéllyel összefüggésben jelentkezett, az arra fordított összegek 9,8 milliárd forintot tettek ki. Családi pótléokra 56,4 milliárd forintot folyósítottak. A korhatár alatti ellátásokra 2014. I-II. hónapjában a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alapból összesen 29,8 milliárd forintot fordítottak, amely 69,0%-a az előző év azonos időszaka kiadásainak. Ebből korhatár előtti ellátásra és balettművészeti életjáradékokra közel 15,8 milliárd forintot, szolgálati járandóságra pedig 14,0 milliárd forintot folyósítottak. A csökkenés döntő részben a korhatár előtti ellátásoknál következett be, tekintettel arra, hogy az érintettek időközben betöltötték a rájuk vonatkozó nyugdíjkorhatárt, így teljes jogú öregségi nyugdíjra lettek jogosultak. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra a 2014. év I-II. hónapjaiban kifizetett összegek (10,2 milliárd forint) mintegy 104%-át tették ki az egy évvel korábbi kiadásoknak, melyet elsősorban a fogyatékosági támogatás januári emelése (2,4%) okozott. Így idén az első két hónapban ezen ellátások köréből továbbra is a legnagyobb tételt a fogyatékosági támogatásra és a vakok személyi járadékára fordított összegek (5,5 milliárd forint) tették ki. A politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre idén január-február hónapokban összesen közel 2,4 milliárd forintot fordítottak, amely mintegy 0,2 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának a kifizetéseit a tavaly végrehajtott emelések hatásából következően. A különféle jogcímen adott térítések 2014. I-II. hónapjaiban 4,3 milliárd forintot tettek ki, amely a 2013. évi I-II. havi teljesítés 86,0%-a. Az alacsonyabb teljesülésben az játszott szerepet, hogy a tavalyi évben még történtek kifizetések a gyermekgondozási díjban és terhességi-gyermekágyi segélyben részesülők kompenzációjára. A térítéseken belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel a közgyógyellátásra fordított 3,1 milliárd forint.
6. **A költségvetési szervek kiadásai** 2014 első két hónapjában 629,6 milliárd forintot tettek ki, amely 22,0%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat. A két év kiadásai közötti eltérést elsősorban a 2013 szeptemberétől megvalósuló pedagógus-béremelés hatásai, valamint a 2013. április 1-jétől a volt nonprofit egészségügyi gazdasági társaságok kiadásai magyarázzák. Az intézmények tárgyhavi teljesítéséből 374,1 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg.

Ezen időszakban dologi kiadásokra mintegy 200,3 milliárd forintot, beruházásokra pedig 19,8 milliárd forintot fordítottak. A fennmaradó részt alapvetően a felújítások, az ellátottak pénzbeli juttatásai, az egyéb működési és felhalmozási célú kiadások mellett az azonosítás alatt álló kiadások alkották.

7. A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok** 2014. február végi teljesítése 171,7 milliárd forint volt, amely 38,3 milliárd forinttal lett magasabb, mint az előző év azonos időszakában keletkezett összeg.
8. Az év első két hónapjában a **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásaiból** a kedvezményezettek felé összesen 276,3 milliárd forint kifizetés történt, mely 36,6 milliárd forinttal haladta meg a tavalyi év azonos időszakának kifizetéseit. A növekedéshez a strukturális kiadások járultak leginkább hozzá: a strukturális támogatásokra fordított 240,5 milliárd forint döntő részét a Nemzeti Stratégiai Referenciakeret programjai tették ki. Ezen belül a Közlekedés Operatív Program kifizetéseire 96,2 milliárd forintot, a Környezet és Energia Operatív Program kifizetéseire pedig 45,0 milliárd forintot fordítottak. A vidékfejlesztési támogatásokra, ezen belül az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program kifizetéseire 34,2 milliárd forintot folyósítottak, amelynek jelentős részét az „Agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevétele” jogcím kifizetése tette ki.
9. Az **elkülönített állami pénzalapok támogatása** címen 2014. február végéig 28,0 milliárd forint került átutalásra a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap, a Bethlen Gábor Alap, valamint a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap részére.
10. A **garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz** törvényi előirányzat idén csak az Egészségbiztosítási Alap különféle jellegű – térítések nélkül számított - költségvetési támogatásaiból tevődik össze. E célra idén az első két hónapban összesen 152,9 milliárd forintot fordítottak, szemben az előző év azonos időszaka 177,7 milliárd forintos kifizetésével, amely azonban még tartalmazta a Nyugdíjbiztosítási Alap mintegy 16,3 milliárd forintos támogatását. Csak az Egészségbiztosítási Alap támogatását összevetve, a 2014. évi első kéthavi kifizetés 5,3%-kal maradt el az előző év azonos időszakában átutalt összegtől. Idén az I-II. hónapban az Egészségbiztosítási Alap járulék címen átadott pénzeszközként 61,7 milliárd forint támogatásban részesült, amely 1,0 milliárd forinttal kevesebb a tavalyi év azonos időszakában juttatott összegnél. Az Alap a rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére idén az első két hónapban 57,5 milliárd forint támogatásban részesült. A 2014. év I-II. hónapjában a Munkahelyvédelmi Akciótervvel összefüggő hozzájárulás 15,4 milliárd forintot tett ki, szemben a tavalyi év első két hónapjában átutalt 27,1 milliárd forinttal. Az Alap kiegyensúlyozására szolgáló előirányzat (kiadások támogatására pénzeszközátadás) mintegy 18,3 milliárd forintos I-II. havi összegével viszont meghaladta a tavalyi évi első kéthavi 13,5 milliárd forintos támogatást.

11. **A helyi önkormányzatok támogatása** (állami támogatások, hozzájárulások és szja) 2014. február végéig összesen 121,1 milliárd forintban teljesült, amely 30,5 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés okai a következők: a helyi önkormányzatok 2014. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 715,9 milliárd forint állami támogatást biztosít, amely a 2013. évi támogatást jelentősen meghaladja. Ezen belül a belső szerkezeti változások következtében közel 50 milliárd forinttal nőtt a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása jogcím 2014. évi előirányzata, főként a pénzügyi szociális ellátásokhoz történő hozzájárulások (beszámítás) e soron történő figyelembevétele miatt. Továbbá az önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok számos új jogcímmel bővültek, ennek következtében az idei évi előirányzat 36,6 milliárd forinttal magasabb az előző évihez képest. A fentiekben túl ki kell emelni, hogy a nettó finanszírozás keretében folyósított utalások 2013. január havi 5%-os mértékéhez képest 2014. január hónapban 12%-ot jelentettek, amely nagymértékben befolyásolta az idei év január havi teljesítését.

A február végi jelentősebb tételek a következők:

- a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása címről 111,4 milliárd forint; ezen belül:
 - = a helyi önkormányzatok működésének általános támogatása, hozzájárulás a pénzügyi szociális feladatokhoz és beszámítás alcímen 34,2 milliárd forint;
 - = a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatására 29,0 milliárd forint,
 - = a települési önkormányzatok egyes szociális és gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatására 40,2 milliárd forint;
 - = a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására 8,0 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok által felhasználható központosított előirányzatok címről 5,8 milliárd forint;
- a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása címről 782,6 millió forint;
- a vis maior támogatás címről 469,8 millió forint;
- a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2014. évi kompenzációjára 1,2 milliárd forint

kifizetés történt.

12. **A támogatás az önkormányzati adósságok törlesztéséhez** kiadási előirányzaton 2014. február végéig 68,1 milliárd forintos kifizetésre került sor. Az önkormányzatok adósságkonszolidációja során 200 millió forint összeghatár alatti ügyletek esetén a konszolidáció törlesztési célú támogatással valósult meg. Ennek fedezetéül a 2014. évi központi költségvetés XLII. „A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai” fejezet 38. „A települési önkormányzatok adósságkonszolidációjához kapcsolódó állami támogatások” jogcímén 64,0 milliárd forintos, felülről nyitott előirányzat lett létrehozva. Ezen előirányzat

terhére 2014. február 10-én 655,6 millió forint került kifizetésre két, az adósságrendezési eljárását lezárt település konszolidációjára. Ezen túlmenően 2014. február 28-ai értéknappal az önkormányzatok 2014. évi adósságkonszolidációja keretében további 67,4 milliárd forint törlesztési célú támogatás került folyósításra az önkormányzatokat hitelező pénzügyi intézmények részére.

13. A **kamatkiadásokra** 2014. I-II. hónapjában 288,4 milliárd forintot fordított a költségvetés. Ez két részből tevődik össze: a forintban fennálló adósság kamatából, valamint a devizában fennálló adósság kamatából. A forintban fennálló adósság 213,6 milliárd forint összegű kamatterhének döntő részét az államkötvények után fizetendő 182,4 milliárd forintos és a kincstárjegyek után fizetendő 29,1 milliárd forintos terhek jelentették. A kamatkiadások további része kötődött a devizában fennálló adóssághoz, 74,8 milliárd forinttal terhelve 2014. I-II. hónapjában a költségvetést. Ennek nagyobb része a devizakötvények kamatához kapcsolódik. A devizahitelek kamata 1,6 milliárd forintot tett ki. A kamatkiadások az előző év azonos időszakához viszonyítva 14,4%-kal csökkentek.
14. A **társadalmi önszerveződések támogatása** kiadási tétel magában foglalja a pártok és a pártalapítványok működésének támogatására szolgáló összegeket, valamint a kampányköltségek fedezetét jelentő előirányzatot. A mérlegsorról az év I-II. hónapjában 1,5 milliárd forint kifizetés történt.
15. A **kormányzati rendkívüli kiadások** mérlegsoron az év első két hónapjában 666,0 millió forint kiadás teljesült, ami az éves előirányzat 15,2%-át tette ki. Ezen belül pénzbeli kárpótlásra 307,0 millió forintot, az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő kárpótlásra 347,0 millió forintot, mindezek folyósítási költségeire pedig 12,0 millió forintot fizettek ki.
16. Az **állam által vállalt kezesség érvényesítése** 2014 első két hónapjában 2,6 milliárd forint kiadást jelentett, melyből 1,9 milliárd forint volt a kkv-szektor és az agrárszektor finanszírozását segítő állami viszontgaranciák miatti kifizetés. Ez utóbbi nagyrészt a Garantiqa Hitelgarancia Zrt. kezesi ügyleteihez vállalt viszontgaranciák teljesítéséből származott. A további kifizetések (0,7 milliárd forint) az ún. lakáskezességekhez kötődő kezességek érvényesítéséből adódtak. A 2014. évi adatok összességében kedvezőbb képet mutatnak az egy évvel korábbi időszakhoz képest. A kezességi kiadások összetétele megegyezik a tavalyival, továbbra is a kkv-szektorhoz és a lakáskezességekhez köthető a beváltások döntő része.
17. Az **egyéb kiadások** összege az év első két hónapjában 24,0 milliárd forint volt, amely az éves előirányzat 19,6%-át tette ki. Ezen belül kiemelendő az adósságszolgálati járulékos kiadások 21,1 milliárd forintot kitevő összege. Ez utóbbi mintegy két és félszerese az előző évi hasonló időszaki kiadásoknak. Ennek oka, hogy 2013 márciusától kezdődően pénzügyi tranzakciós illeték terheli a járulékos kiadások forintelszámolásait. Az egyéb kiadásokon belül a nemzetközi elszámolások kiadásaiént február végéig — hasonlóan a tavalyi év

február végi kifizetéseihez — 0,4 milliárd forintot fizetett a költségvetés nagyrészt a Nemzetközi Fejlesztési Társulás (IDA) részére alaptőke-hozzájárulás címén.

18. A **hozzájárulás az EU költségvetéséhez** mérlegsoron az első két hónapban teljesített összeg 98,4 milliárd forint volt. A tavalyi évben ez az összeg 97,5 milliárd forintot tett ki.
19. Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** február végi összege 12,6 milliárd forintot tett ki, amelynek legnagyobb tételét a Holokauszt Gyermekekáldozatainak Emlékhelye beruházás érdekében folyósított 6,2 milliárd forint összegű támogatás jelentette (az előirányzat teljes összegét megkapta a projektet végrehajtó MÁV Zrt.). A további ingatlanberuházásokra, illetve a kapcsolódó áfajizetésekre együttesen 2,3 milliárd forintot fordított az állam. Nagyobb összeget jelentett még a tulajdonosi joggyakorló társaságoknak folyósított 1,3 milliárd forint összegű működési támogatás, valamint a termőföldért fizetett életjáradékok közel 0,9 milliárd forintos összege. A 2014. első kéthavi kifizetések közel 3 milliárd forinttal elmaradnak a tavalyihoz képest, a 2013. év elején a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. számára ugyanis ilyen nagyságrendű összeget biztosított az állam ingatlanvásárlásra.

II.

ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK

1. Az egyenleg alakulása

Az elkülönített állami pénzalapok 2014. február végi 33,8 milliárd forintos többlete a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 11,6 milliárd forintos, a Központi Nukleáris Pénzügyi Alap 12,4 milliárd forintos, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap 5,9 milliárd forintos, a Bethlen Gábor Alap 3,3 milliárd forintos, a Nemzeti Kulturális Alap 1,0 milliárd forintos többletéből, valamint a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Alapja 0,4 milliárd forintos hiányából alakult ki. Az elkülönített állami pénzalapok többlete az előző év azonos időszakához képest alacsonyabb lett.

2. A bevételek alakulása

Az alapok összes bevételei 0,7 milliárd forinttal magasabban teljesültek az előző év azonos időszakának az értékéhez képest. A bevételeken belül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék NFA-t megillető hányada, valamint a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap bevétele lett magasabb.

3. A kiadások alakulása

Az alapok összes kiadásai 16,5 milliárd forinttal magasabban teljesültek az előző év azonos időszakának az értékéhez képest. A kiadások közül a Nemzeti Foglalkoztatási Alap Start-munkaprogram kiadásai teljesültek magasabban az előző év azonos hónapjához képest.

III.**A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAINAK
GAZDÁLKODÁSA****NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP****1. Az egyenleg alakulása**

A Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetése – hasonlóan az előző év azonos időszakához – szufficittel zárta az első két hónapot. A többlet összege az idei évben 26,7 milliárd forint, míg a tavalyi évben 32,9 milliárd forint volt.

2. A bevételek alakulása

Az Alap bevételei január-februárban 520,2 milliárd forintot tettek ki, ami az éves előirányzat 17,5%-os teljesülését jelenti. 2013. február végéig az éves előirányzat 16,8%-a teljesült, 506,6 milliárd forint összegben.

Szociális hozzájárulási adóból és járulékból az év első két hónapjában 512,1 milliárd forint bevétel érkezett. Ez közel 1 százalékponttal haladja meg az egyenletes évközi eloszlást feltételező időarányos értéket, és 6,8%-kal magasabb a bázisidőszaki 479,4 milliárd forint összegű teljesítésnél.

2014. január-februárban az egyéb járulékokból és hozzájárulásokból származó bevételek (2,5 milliárd forint) az éves előirányzat 15,2%-ában teljesültek. 2013 azonos időszakában a teljesítési arány kismértékben alacsonyabb volt, 14,0%. A bázisidőszaki és a tárgyhavi abszolút adatok összehasonlításánál figyelembe kell venni, hogy a 2013. évi adatok a kerkedvezmény-biztosítási járulékból érkező bevételt is tartalmazták, ami 2014-től a költségvetés közvetlen bevételét képezi.

A késedelmi pótlékból és bírságból származó bevételek első kéthavi teljesítése 1,3 milliárd forint volt, ami az éves előirányzat 11,1%-a.

A 2014. évben az Alap költségvetési támogatást nem vesz igénybe, az előző évben február végéig 16,3 milliárd forint bevétel érkezett ezen a címen.

A Nyugdíjbiztosítási Alap egyéb bevételei 2014. február végéig – az előző évi mérték több mint dupláját - 4,3 milliárd forintot tettek ki.

3. A kiadások alakulása

A Nyugdíjbiztosítási Alap kiadásai 2014 első két hónapjában 493,5 milliárd forintot tettek ki, a teljesítési arány megegyezik az egyenletes hóközi eloszlást feltételező időarányos értékkel (16,6%). Az előző év azonos időszakában 473,6 milliárd forint volt a kiadás, ami az éves előirányzat 15,7%-ának felelt meg.

A kiadások legnagyobb részét kitevő nyugellátási kiadások a várakozásoknak és az időarányos értéknek megfelelően, 490,5 milliárd forintban teljesültek az év első két hónapjában. Ez 4,1%-kal több, mint a 2013. január-februári kiadás (471,0 milliárd forint). A kiadások tartalmazzák a 2014. évi költségvetési törvényben előírt és januárban már végrehajtott 2,4%-os mértékű emelés hatását is.

A nyugdíjbiztosítási költségvetési szervek kiadásai az időarányos értéknek megfelelően 1,8 milliárd forintban teljesültek. Az előző év azonos időszakában a teljesítési arány 13,8% volt.

2014-ben egyéb kiadásokra (postaköltség stb.) 1,3 milliárd forintot fizetett ki ez idáig az Alap, ami a törvényi előirányzat 21,2%-ának felel meg. Az előző év azonos időszakában 1,0 milliárd forint volt a hasonló célú kiadás (17,8%).

EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ALAP

1. Az egyenleg alakulása

Az Alap az első két hónapot 38,2 milliárd forint szufficittal zárta. Egy évvel korábban az Alap költségvetési pozíciója szintén szufficites volt, ekkor mintegy 29,1 milliárd forint többlet keletkezett.

2. A bevételek alakulása

A bevételek első kéthavi összege 330,6 milliárd forint volt, amely a bevételi főösszeg 17,5%-a. Ez 14,7 milliárd forinttal, 4,7 százalékkal több, mint az előző év azonos időszakában.

A szociális hozzájárulási adó Egészségbiztosítási Alapot megillető része és a járulékok kéthavi összege 114,7 milliárd forintot tett ki, a teljesítési arány 17,7% volt. Ez az előző év azonos időszakának értékét – mely nem tartalmazta a szociális hozzájárulási adót – 18,7%-kal, 18,1 milliárd forinttal haladta meg.

Az egészségügyi hozzájárulásból származó bevétel összege 31,3 milliárd forint volt, amely az előirányzat 19,9%-a, és mintegy 3,9 milliárd forinttal meghaladta a 2013. I-II. havi értéket.

A bevételek mintegy 46%-át kitevő költségvetési hozzájárulás kéthavi összege 153,8 milliárd forintot tett ki. Ebből 61,7 milliárd forint volt a járulék címen átvett pénzeszköz, 57,5 milliárd forint a rokkantsági, rehabilitációs ellátások fedezetére átvett összeg. A Munkahelyvédelmi akcióttervvel összefüggő hozzájárulás I-II. havi összege 15,4 milliárd forintot tett ki, míg a tervezett pénzeszközátvételé 18,3 milliárd forint. 2013-ban az I-II. havi költségvetési hozzájárulás 162,3 milliárd forint volt, amely 5,5%-kal több az idei értéknél.

Az egyéb bevételekből 22,5 milliárd forint bevétel keletkezett, amely az előirányzat 20,8%-a, és kismértékben meghaladja az előző év I-II. havi bevételét. Ezen belül a baleseti adóból 8,6 milliárd forint, a népegészségügyi termékadóból 3,0 milliárd forint, az egészségbiztosítási tevékenységgel kapcsolatos egyéb bevételekből 10,9 milliárd forint folyt be. Ez utóbbi alakulását alapvetően a gyógyszergyártók és -forgalmazók befizetése (8,9 milliárd forint) határozza meg.

3. A kiadások alakulása

Az Alap kiadásai az első két hónapban 292,4 milliárd forintot tettek ki, amely a kiadási főösszeg 15,5%-a. Egy évvel korábban 286,8 milliárd forint volt az összes kiadás.

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásokra 90,2 milliárd forintot fordított, amely a tervezett előirányzat 16,0%-a. Ebből a rokkantsági és rehabilitációs ellátásokra

fordított kiadások összege 56,4 milliárd forint volt, ami 3,1 milliárd forinttal alacsonyabb a 2013. év azonos időszakának értékénél. A pénzbeli ellátások közé tartozó gyermekgondozási díjra 15,2 milliárd forintot, míg táppénzre mintegy 10,6 milliárd forintot fordított az Alap. Mindkét ellátás esetében a 2014. évi I-II. havi teljesítés (gyermekgondozási díj esetében 1,1 milliárd forinttal, táppénz tekintetében 1,2 milliárd forinttal) meghaladta az egy évvel korábbi értéket.

A legnagyobb kiadási előirányzatot képező gyógyító-megelőző ellátásra kifizetett I-II. havi összeg 139,0 milliárd forint volt, ez 7,8 milliárd forinttal több, mint az előző év azonos időszakának értéke. Az idei kéthavi teljesítés elmaradt az időarányos előirányzattól, az éves előirányzat 14,9%-a. (A két év összehasonlításakor figyelembe kell venni azt, hogy a béremelés második üteme 2013-ban augusztustól, míg a jövedelemkiegészítés júliustól került kifizetésre.)

A gyógyszerek támogatására fordított első kéthavi összeg 48,5 milliárd forintot tett ki, amely 1,2 milliárd forinttal kevesebb, mint az egy évvel ezelőtti teljesítés.

Az alapkezelő (OEP) I-II. havi működési kiadása 1,5 milliárd forint volt, a teljesítési arány 16,9%. A bázisidőszakban az erre a célra felhasznált összeg 0,2 milliárd forinttal volt több.

Az Egészségbiztosítási Alap egyéb kiadásai február végéig 2,0 milliárd forintot tettek ki, mely éves előirányzat 15,4%-os teljesítésének felelt meg.

IV.

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

A. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága február végéig 1393,0 milliárd forinttal növekedett, amit három tényező eredményezett. Egyfelől a forintkibocsátás jelentős növekedését tette lehetővé az összességében kedvező belföldi állampapír-piaci helyzet. A második tényező a február hónapban megvalósult önkormányzati adósság-átvállalás, mely miatt nagyrészt a központi költségvetés devizaadóssága, kisebb részt a forintadósság emelkedett. Államháztartási szinten az adósságátvállalás nem emelte az államadósságot, mivel az államháztartás egyik alrendszerétől a másikhoz került át csupán. A harmadik tényező a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, ami miatt az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értéke emelkedett meg nagymértékben.

Az előzetes adatok szerint február végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbi táblázat szerint alakult:

(Mrd Ft)	2013		2014		Változás	
	záró	%	február	%	Mrd Ft	százalékpont
<i>Deviza</i>	8 904,9	40,5	9 595,4	41,0	690,4	0,5
Állampapír	6 169,3	28,1	6 461,2	27,6	291,9	-0,5
Hitel	2 735,6	12,4	3 134,2	13,4	398,5	1,0
<i>Forint</i>	12 976,4	59,0	13 690,6	58,5	714,2	-0,5
Állampapír	12 372,8	56,3	13 046,7	55,8	673,8	-0,5
Hitel	603,6	2,7	643,9	2,7	40,4	0,0
<i>Összesen</i>	21 881,4	99,5	23 286,0	99,5	1 404,6	0,0
Egyéb kötelezettségek	117,3	0,5	105,6	0,5	-11,6	-0,0
<i>Mindösszesen</i>	21 998,6	100,0	23 391,6	100,0	1 393,0	0,0

A **központi költségvetés devizaadóssága** február végéig 690,4 milliárd forinttal, 9595,4 milliárd forintra nőtt. A devizaadósság a belföldi devizakötvény-kibocsátás következtében 303,7 milliárd forinttal, devizahitel-átvállalás következtében 294,1 milliárd forinttal nőtt, ugyanakkor a devizaadósság törlesztése 313,4 milliárd forintot tett ki az időszak során. A devizaadósság az árfolyamváltozás következtében 406,0 milliárd forinttal nőtt, és bruttó módon számítva a teljes adósság 41,0%-át tette ki február végén.

A teljes adósság 27,6%-át kitevő **devizakötvények** esetében a teljes állomány forintértéke, figyelembe véve a belföldi Prémium Euró Magyar Államkötvény és a Letelepdedési kötvény 303,7 milliárd forint értékű értékesítését, a 295,0 milliárd forint értékű devizakötvény-törlesztést és a 283,1 milliárd forintos árfolyamveszteséget, 6461,2 milliárd forintot tett ki február végén, amely a 2013. év végéhez képest 291,9 milliárd forint növekedést jelent.

A **közvetlen külföldi és belföldi devizahitelek** – amelyek a nemzetközi szervezetektől, illetve külföldi bankoktól felvett, továbbá a belföldről átvállalt hitelek állományából adódnak össze – a teljes adósság 13,4 %-át tették ki február végén. A vizsgált időszak alatt e külföldi és belföldi hitelek együttes állománya 294,1 milliárd forint önkormányzati adósságátvállalás, 18,4 milliárd forint törlesztés és 122,9 milliárd forint árfolyamveszteség következtében 398,5 milliárd forinttal nőtt, és 3134,2 milliárd forintot tett ki a hónap végén.

A **költségvetés forintadóssága** február végéig 714,2 milliárd forinttal nőtt, és 13 690,6 milliárd forintot ért el.

A **forinthitelek állománya** a vizsgált időszakban 107,6 milliárd forint önkormányzati hitelátvállalás, 67,3 milliárd forint törlesztés következtében összességében nőtt. Így a központi költségvetés forinthitel állománya február végén 502,0 milliárd forint értékű,

nemzetközi fejlesztési intézet felé fennálló és 142,0 milliárd forint hitelátvállalásból fennálló hiteltartozásból állt.

Az összes adósság 55,8%-át kitevő, **forintban kibocsátott állampapírok** állománya 673,8 milliárd forinttal, 13 046,7 milliárd forintra nőtt február végéig. Mindez a piaci államkötvények állományának 27,6 milliárd forintos csökkenésének, a diszkontkincstárjegyek 591,0 milliárd forintos és a lakossági állampapírok 110,4 milliárd forintos növekedésének következménye. A nem piaci államkötvények állománya nem változott az időszak során, és 190,5 milliárd forintot tett ki.

A *lakossági állampapírokon* belül a kamatozó kincstárjegyek állománya a vizsgált időszakban 84,4 milliárd forinttal nőtt, a február végi állomány 1072,6 milliárd forint volt. A féléves kincstárjegy állománya 2,1 milliárd forintos növekedés következtében 23,3 milliárd forintra emelkedett február végére. Az 1 és 2 éves *Kincstári Takarékjegyek*, valamint az 1 éves *Kincstári Takarékjegy Plusz* együttes állománya összesen 5,5 milliárd forinttal 340,2 milliárd forintra nőtt a vizsgált időszakban. A lakossági ügyfelek által vásárolható, inflációhoz kötött kamatozású *Prémium Magyar Államkötvény* állománya 2014. február végén 16,5 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 359,4 milliárd forintot tett ki. A 2013 decemberétől értékesített Babakötvényből február végéig 1,9 milliárd forint értékben került sor értékesítésre. Február végén a lakossági állampapírok állománya 1799,0 milliárd forintot tett ki, ami 110,4 milliárd forint növekedést jelent 2013. december vége óta.

A *külföldi befektetők állampapír-állománya* februárban 269,5 milliárd forinttal csökkent. A hó végi 4627,3 milliárd forintos állampapír-állomány 366,9 milliárd forinttal volt alacsonyabb a 2013. december végi állománynál. A külföldi állomány 4,3%-a, 198,4 milliárd forint diszkontkincstárjegy, 95,7%-a, 4428,8 milliárd forint államkötvény. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje február végén 3,88 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swapműveleteket köt. A nemzetközi piaci szokványok alapján a swapműveletek miatt fennálló partnerkockázatok csökkentése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre került fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya összesen 11,6 milliárd forinttal csökkent. Az egyéb kötelezettségek állománya február végén 105,6 milliárd forintot tett ki.

B. Kamatok, hozamok alakulása

B/1. Elsődleges piac

A *diszkontkincstárjegyek februári aukcióin* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,3-ről 2,5-re emelkedett. A *kötvényaukciókon* a fedezettség az előző havi 2,6-ről 2,7-re nőtt.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó februári aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz viszonyítva 11 bázisponttal emelkedett, és 2,93%-ot tett

ki. A 12 hónapos kincstárjegy utolsó februári aukcióján a kialakult átlaghozam 3,16% lett, amely 35 bázisponttal alacsonyabb az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamnál.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 101 bázisponttal, 5,06%-ra nőtt az utolsó januári aukción kialakult átlaghozamhoz képest, az 5 éves kötvény utolsó februári aukcióján az átlaghozam 5,34%-ot ért el, ami 86 bázispontos emelkedést jelent a januári aukcióhoz képest, a 10 éves kötvény 6,17%-os átlaghozama 49 bázisponttal haladja meg a januári aukción kialakult átlaghozamot.

B/2. Másodlagos piac

A másodlagos piacon az időszak egészét tekintve a rövid oldalon 14-37 bázisponttal, a hosszú oldalon 5-24 bázisponttal csökkentek a referenciahozamok. A jegybank Monetáris Tanácsa februárban 15 bázisponttal 2,70%-ra csökkentette a jegybanki alapkamatot.

Az éven belüli hozamoknál a 3 hónapos hozam 36 bázisponttal 2,87%-ra, a 6 hónapos hozam 37 bázisponttal 2,83%-ra, a 12 hónapos hozam 14 bázisponttal 3,16%-ra mérséklődött. Az éven túli hozamoknál a 3 éves hozam 5 bázisponttal 4,93%-ra, az 5 éves hozam 23 bázisponttal 5,08%-ra, a 10 éves hozam 19 bázisponttal 6,01%-ra, a 15 éves hozam 24 bázisponttal 6,45%-ra csökkent.

